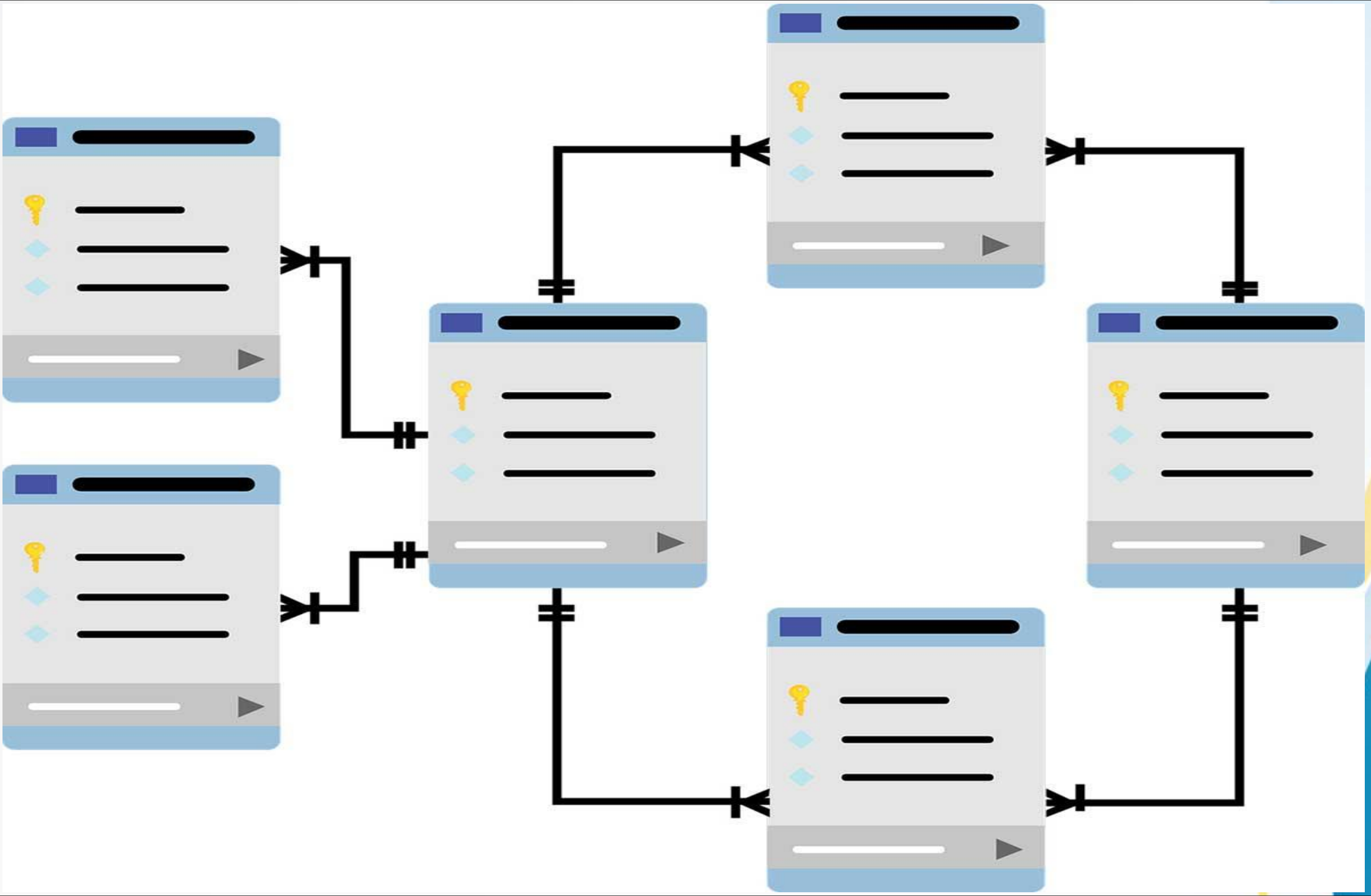

Отворени подаци

- Свако од нас на свом рачунару чува велике количине података, који могу бити организовани на различите начине (фолдери, подфолдери са сликама, текстовима, музиком, презентацијама... који могу бити сортирани према датуму, типу, величини...)

За чување великих количина података користе се базе података, које се физички чувају на посебним рачунарима - серверима.

Подаци данас имају велику вредност, па се понекад називају златом или нафтом 21. века.

Доношење важних одлука врши се на основу прикупљених података и из њих добијених информација.

За чување података све више се користи тзв. рачунар облак (*cloud computing*), када компаније и организације не купују сопствене сервере за чување података, него их изнајмљују од провајдера. Подаци су смештени на удаљеној локацији (у облаку) и приступа им се преко интернета.

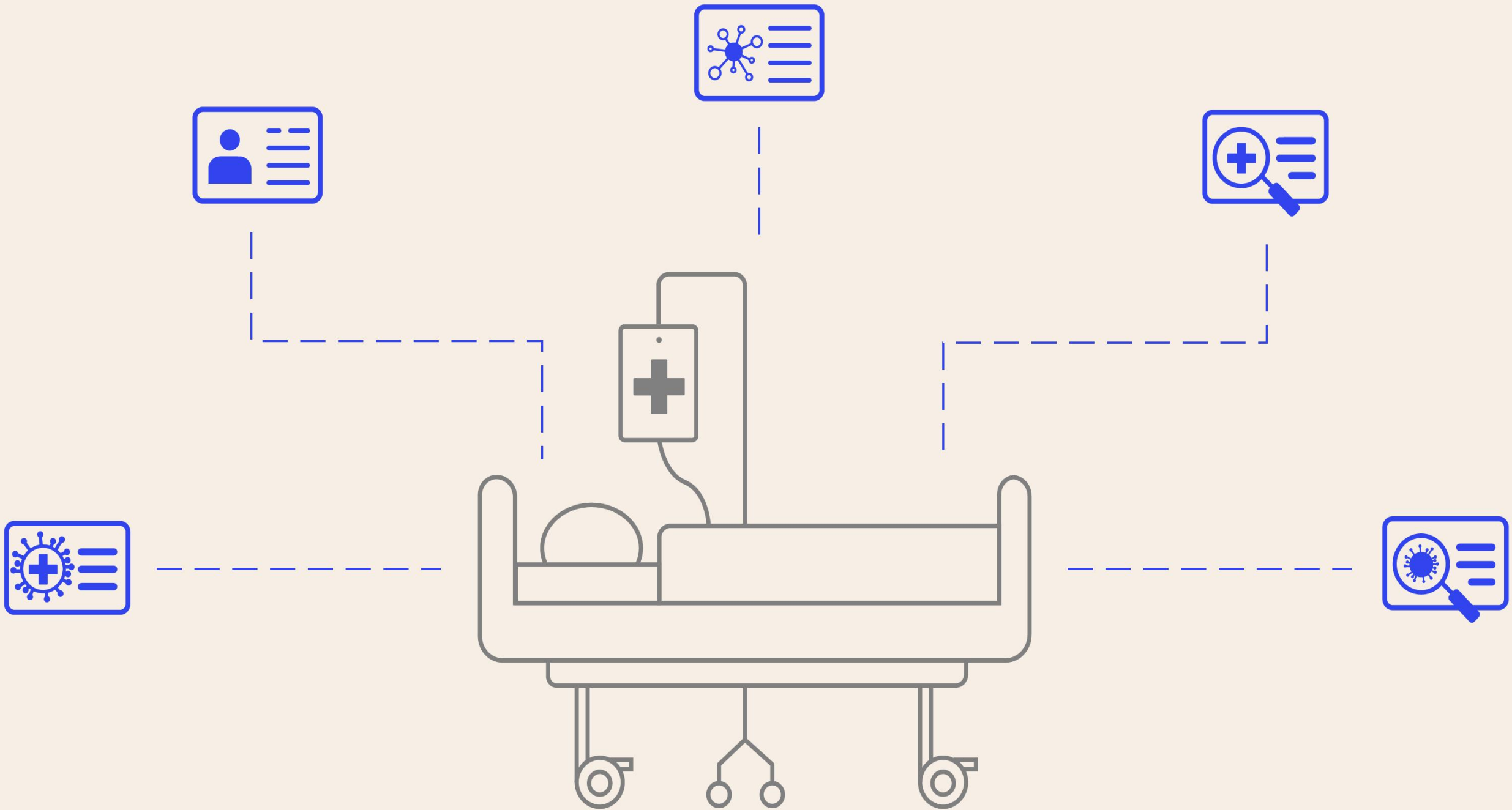
Обрадом података баве се државне институције, непрофитне организације, компаније у циљу повећања своје зараде, али и појединци.

Закон о заштити података о личности

Републике Србије наводи да се подаци о личности могу сакупљати или објављивати:

- ако је прописано неким законом, или
- ако сами грађани дају сагласност за прикупљање или објављивање података.

- Неке организације, удружења или институције имају законску обавезу да утврде идентитет корисника пре него што му испоруче услугу. Због тога су у обавези да прикупљају податке о личности (школе, здравствене установе, банке, електродистрибуције, интернет провајдери...)

уплатилац

VAŠE IME I PREZIME

ulica i broj, grad

сврха уплате

Porudžbina sa sajta

прималац

Biromarket 024 DOO,
Maksima Gorkog 40, Subotica

печат и потпис уплатиоца

место и датум пријема

НАЛОГ ЗА УПЛАТУ

шифра
плаћања

189

валута

RSD

износ

iznos vaše porudžbine

рачун примаоца

205-0000000052847-45*

**možete koristiti bilo koji od navedenih računa
модел и позив на број (одобрење)*

unesite broj vaše porudžbine

датум валуте

- У продавницама немају ову обавезу, али им уговори могу дозволити да прикупљају податке о личности како би доставили робу на кућну адресу или послали рекламни материјал.

**PRAVO NA
INFORMISANOST**

**PRAVO NA
PRISTUP**

**PRAVO NA
PRIGOVOR NA
OBRADU**

**PRAVA LICA NA
KOJE SE PODACI
ODNOSE**

**PRAVO NA
ISPRAVKU I
DOPUNU**

**PRAVO NA
PRENOSTIVOST
PODATAKA**

**PRAVO NA
OGRANIČENJE
OBRADU**

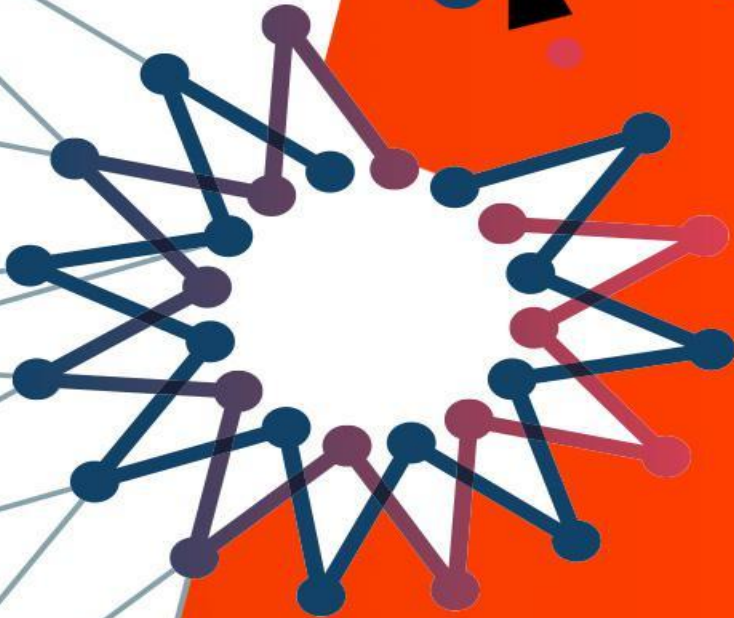
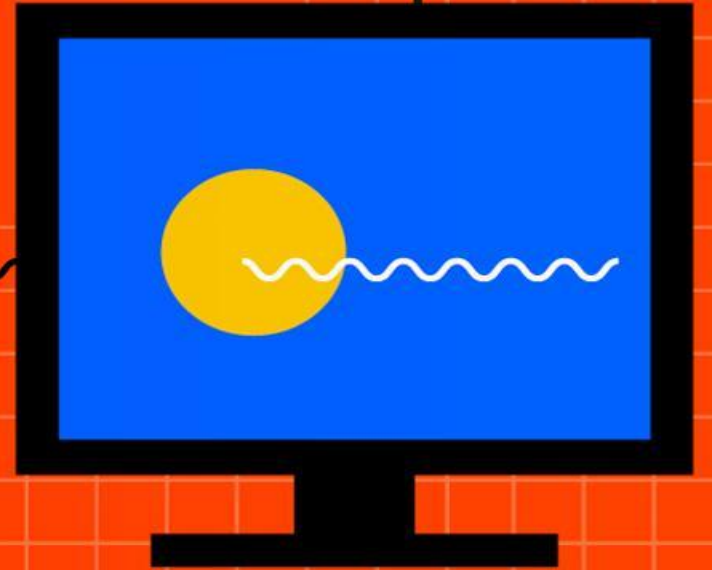
**PRAVO NA
BRISANJE**

- Грађани треба да буду упознати са разлозима због којих се подаци прикупљају,
- како ће се прикупљени подаци користити,
- колико дуго се прикупљени подаци чувају,
- да ли могу да прегледају своје податке,
- да ли могу да их обришу...

- Када податке прикупљене у одређене сврхе нека организација или особа јавно објави тако да могу да их користе и други људи или организације, онда ови подаци постају **отворени подаци.**

ОТВОРЕНИ ПОДАЦИ
ОТВОРЕНЕ МОГУЋНОСТИ
OPEN DATA - OPEN OPPORTUNITIES

- На интернету се отворени подаци могу преузети директно са веб-сајта на којем су објављени или се могу користити прегледањем анализа за чију су израду употребљени отворени подаци. На пример, подаци о загађености ваздуха...

Azurira se 1 - Odlučan 2 - Dobar 3 - Prihvatljiv 4 - Zagađen 5 - Jako zagađen

OCENA KVALITETA VAZDUHA INDEKSOM CAQI_11 U POSLEDNJEM SATU

Traffic Industrial Background ? Unknown

<http://www.amskv.sepa.gov.rs>

OBJEDINJENI PRIKAZ
AUTOMATSKOG MONITORINGA
KVALITETA VAZDUHA U
REPUBLICI SRBIJI

Preliminarni, neverifikovani podaci

- MAPA
- Stanice/Satni podaci
- Pregled podataka
- Pregled stanica
- Kriterijumi/Indeks
- Zdravstvene preporuke
- Kontakt

- <http://opendata.stat.gov.rs/odata>

- <https://data.gov.rs/sr/>, и

- други веб-сајтови.

Република Србија

Портал отворених података

Отворени подаци   Организације   Скупови података   Примери употребе

У Србији су отворени подаци дотупни на:

- веб-сајту Републичког завода за статистику,
- порталу отворених података, и
- другим веб-сајтовима.

Отворени подаци могу бити груписани у више категорија или по темама, што олакшава претраживање.

ТЕМЕ

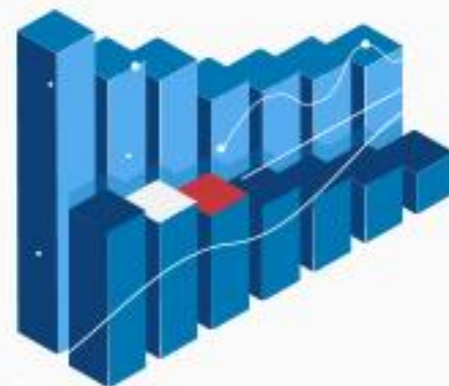
Јавна безбедност

Образовање

Енергетика

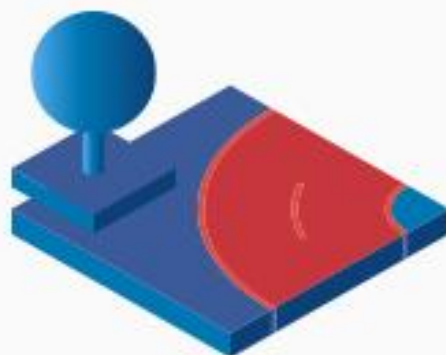
Циљеви одрживог развоја

Управа

Здравље

Животна средина

Приликом отварања података мора се водити рачуна да не дође до објаве тајних или личних података, као што су на пример, војне тајне или лични подаци, јер се тиме могу угрозити сигурност државе или неких особа. Због тога се пре објављивања отворених података врши потпуно брисање података о личности без могућности повратка правих информација. То је **тзв. поступак анонимизације података.**

БИОСКОПИ

Категорија: **Култура** , Период: 1990 - 2020, Број слогова: 468

Извор: **РЗС** Датум ажурирања: 3.11.2021.

Преузми:

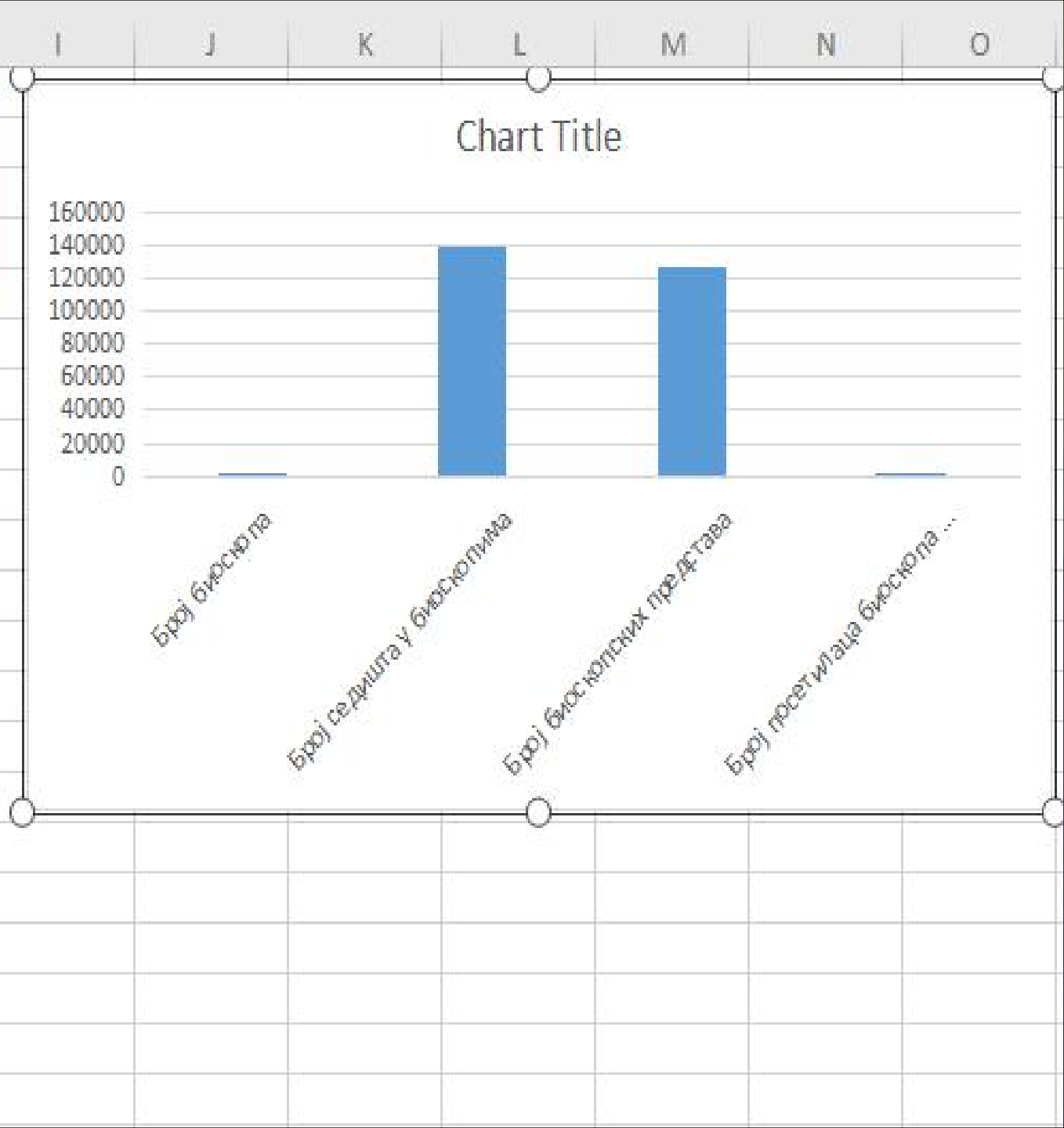
Excel

CSV

JSON

- Приликом преузимања и коришћења отворених података треба навести извор из којег су преузети подаци.
- Већина ових података се редовно ажурира. Подаци су сачувани у форматима који су лаки за даљу употребу и не захтевају много обраде.

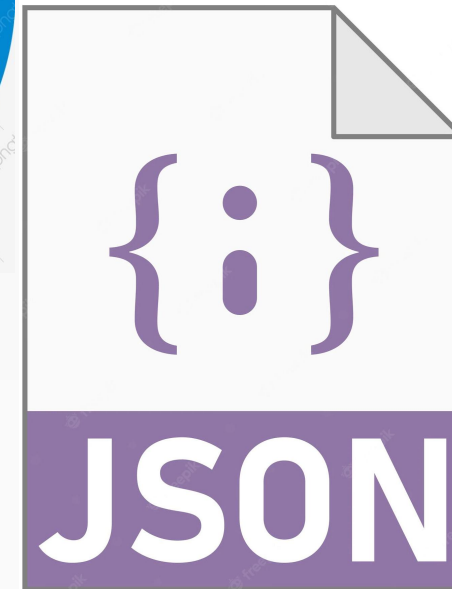
god	IDVrPod	nVrPod	IDTer	nTer	vrednost
1990	1	Број биоск	RS	РЕПУБЛИК	370
1990	2	Број седиш	RS	РЕПУБЛИК	139327
1990	3	Број биоск	RS	РЕПУБЛИК	126373
1990	4	Број посет	RS	РЕПУБЛИК	839
1995	1	Број биоск	RS	РЕПУБЛИК	127
1995	2	Број седиш	RS	РЕПУБЛИК	64536
2019	3	Број биоск	RS	РЕПУБЛИК	153951
2019	4	Број посет	RS	РЕПУБЛИК	470
2020	1	Број биоск	RS	РЕПУБЛИК	97
2020	2	Број седиш	RS	РЕПУБЛИК	45761
2020	3	Број биоск	RS	РЕПУБЛИК	73140
2020	4	Број посет	RS	РЕПУБЛИК	1294
2018	1	Број биоск	RS	РЕПУБЛИК	94
2018	2	Број седиш	RS	РЕПУБЛИК	40925
2018	3	Број биоск	RS	РЕПУБЛИК	115217
2018	4	Број посет	RS	РЕПУБЛИК	440
2019	1	Број биоск	RS	РЕПУБЛИК	93
2019	2	Број седиш	RS	РЕПУБЛИК	40660
2016	3	Број биоск	RS	РЕПУБЛИК	89298
2016	4	Број посет	RS	РЕПУБЛИК	398

- При избору формата за отворене податке пожељно је да они буду читљиви и разумљиви и људима и машинама.

Формати отворених података

Право на приступ информацијама од јавног значаја имају сви грађани без обзира на пол, веру, националност или неку другу припадност.

Повереник за информације од јавног значаја и заштиту података о личности је стручна и угледна особа која са својим тимом сарадника води рачуна:

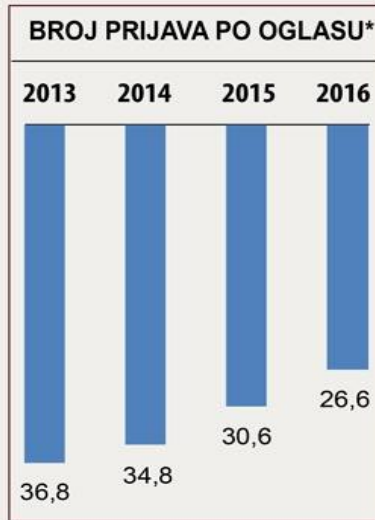
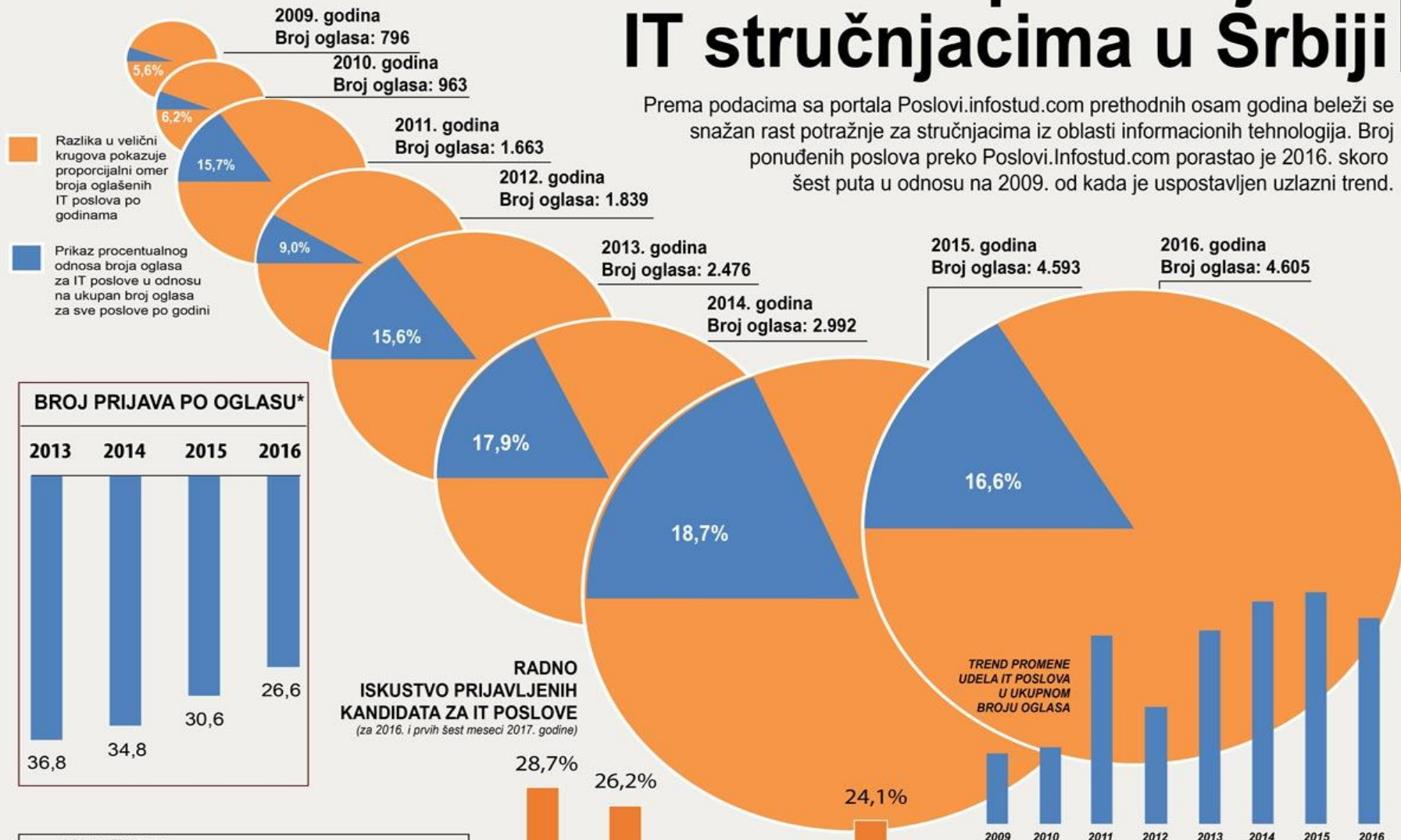
- о томе да свим грађанима буду доступне информације од јавног значаја, и
- о томе да се примењују прописи о заштити података о личности.

- **Визуелизација података** помаже да се подаци боље разумеју помоћу слике.
- **Инфографик** је комбинација слике и текста, који у форми сликовнице преноси информацију гледаоцу, као причу која својим дизајном и текстом треба да га заинтересује.

Snažan rast potražnje za IT stručnjacima u Srbiji

Prema podacima sa portala Poslovi.infostud.com prethodnih osam godina beleži se snažan rast potražnje za stručnjacima iz oblasti informacionih tehnologija. Broj ponuđenih poslova preko Poslovi.infostud.com porastao je 2016. skoro šest puta u odnosu na 2009. od kada je uspostavljen uzlazni trend.

RADNO ISKUSTVO PRIJAVLJENIH KANDIDATA ZA IT POSLOVE
(za 2016. i prvih šest meseci 2017. godine)

NAJTRAŽENIJA IT ZANIMANJA

2014.	2015.	2016.
1. JAVA Programer	1. JAVA Programer	1. JAVA Programer
2. PHP programer	2. iOS Developer	2. .NET Developer
3. .NET Developer	3. .NET Developer	3. PHP programer
4. iOS Developer	4. PHP programer	4. iOS Developer
5. Android Developer	5. Softver inženjer	5. Android Developer

REZULTATI 2018.

ŠTA SMO URADILI I KAKVE REZULTATE
POSTIGLI U GODINI ZA NAMA?

#DOBROUPAKOVANA GODINA

132 ZAPOSLENA

odnos zaposlenih prema polu je 60% – 40% u korist decaka :)

i 6 beba koje su ojacale i podmladile

Bosis porodicu!

Pored toga, cak 45 Bosisica dobilo je

Novogodišnje paketicе!

34 DONACIJE

u oblasti kulture, umetnosti,
sporta, zaštite životne
sredine.

NETO DOBIT **195** MILIONA
DINARA

~41% više nego
prethodne godine.

VOLONTIRALI SMO **206** SATI

195.000.000 PROIZVEDENIH
KUTIJA

37 novih klijenata, uz 107 sa
kojima imamo dugogodišnju
saradnju i koji su se uverili u
kvalitet naših proizvoda.

4,89/5
Prosečna
ocena
klijenata

3469 SATI TRENINGA

trudimo se da svakog dana
budemo bolji. Ulažemo u edukaciju
i razvoj naših zaposlenih i zajedno
rastemo i razvijamo se!

World's Largest Car Manufacturers

Based on yearly units Sales

Toyota 8,904,598

General Motors 8,807,571

Volkswagen Group 6,336,941

Ford 5,838,690

Honda 3,976,081

Nissan 3,445,833

Peugeot S.A 3,388,598

Hyundai 2,659,763

Suzuki 2,614,754

Fiat 2,597,524

TOYOTA

Ovi proizvodi od papira i kartona se mogu reciklirati:

Karton, u svim oblicima, ambalaža od hrane i pića, kozmetičkih proizvoda, odeće i obuće...

Kartonska ambalaža za pakovanje tečnosti (mleko i mlečni proizvodi, sokovi, ulje...)

Časopisi, novine, brošure, katalogi, flajeri, posterii...

Kancelarijski otpad, papiri, koverti, papirne trake, blokovska roba.

Kalendari, registratori, planeri

I ovaj otpad se može reciklirati uz pravilno razvrstavanje:

✗ Otpad od hrane

✗ Vlažne maramice, toaletni papir, pelene, salвете, kartonski i papirni tanjiri...

✗ Plastificirane i lakirane kutije

Životni ciklus kartona

Klett

**“ИНФОРМАТИКА И РАЧУНАРСТВО
за 8. разред основне школе”**

странице: 143 - 153